

A belojarszkiji Schmidt Éva Folklórarchívum jelenlegi helyzete

Az Északi-hanti Folklórarchívum 2002 óta több átszervezésen ment keresztül: 2004-ben a Kislélekszámú Északi Népek Tudományos Folklórarchívumának, 2005-ben pedig az Obi-ugor Alkalmazott Kutató és Feldolgozó Intézetnek lett a része. Az Intézet tudományos tanácsa 2013-ban úgy határozott, hogy a belojarszkiji fiálé viselje Schmidt Évának, az obi-ugor folklór kutatójának a nevét. Ugyanakkor megkezdődtek egy, a Hanti-Manysi Autonóm Körzet területén létrehozandó Schmidt Éva Emlékszoba előkészítő munkálatai.

A Schmidt Éva Emlékszoba megnyitására 2016. február 16-án került sor Belojarszkijban. A Folklórközpont munkatársai állandó kiállítást hoztak létre *Egy magányos magyar missziója* címmel, amely több részből áll. Bemutatja azokat a technikai eszközöket, amelyeket Schmidt Éva a folklórgyűjtései során a terepen használt, a magánember tárgyait, a kutató könyvtárát és tudományos tevékenységének eredményeit. A kiállítás mintegy 200 tárgyból áll. Gerincét a magyar kutató tudományos tevékenységét jellemző tárgyak alkotják: fotók, rajzok, kép- és hangrögzítő eszközök, szakkönyvek, térképészeti forrásanyagok és vázlatok, valamint egyéb dokumentumok. A kiállítás központi helyét a kutató íróasztala foglalja el, rajta a monitorral és a billentyűzettel, amelyre még Schmidt Éva keze vitte fel a hanti ábécé betűit. A kiállítás alkotóinak az volt az elgondolása, hogy az asztal, amelynél a néprajztudós dolgozott, mindmáig az ő munkahelye, ezért olyan legyen, mintha Schmidt Éva épp most ment volna ki a szobából.

A Schmidt Éva Emlékszoba kiállításának első látogatói 2016. február 20-án annak az ismeretterjesztő akciónak a résztvevői voltak, amely a „Frontális tollbamondás hanti, manysi és nyenyec nyelven” címet viseli, és azért jöttek az Obi-ugor Alkalmazott Kutató és Feldolgozó Intézet Folklórközpontjához belojarszkiji fiáléjába, hogy próbára tegyék magukat hanti tudásuk terén. Megnyitása óta az emlékszobát iskolai tanulók, egyetemi és főiskolai hallgatók és kutatók látogatják, a fiálé munkatársai pedig tárlatvezetéseket tartanak, amelyek során bemutatják Schmidt Éva tudományos adatgyűjtő és feldolgozó munkáját.

Az archívum személyi állománya mára megváltozott, hiszen Schmidt Éva egykori munkatársai (Tamara Romanovna Pjatyikova, Szofja Szemjonovna Uszpenskaja, Ljudmila Romanovna Homljak), időközben nyugdíjba vonultak. A belojarszkiji fiáléban jelenleg a következő szakemberek dolgoznak: Jevdokija Danyilovna Kakszina sz. Tarlina tudományos főmunkatárs, Valentyina Danyilovna Gatsenko sz. Jernihova kutatómérnök és Rimma Mihajlovna Potpot sz. Tolzina, a bölcsészettudományok kandidátusa, a fiálé vezetője. Ők azok, akik gyűjtik, rendszerezik, értelmezik és oroszra fordítják Jugra őslakos népeinek, a hantiknak, a manysiknak és a nyenyeceknek a folklór alkotásait. A Schmidt Éva által megkezdett munka folytatódik.

A Schmidt Éva fondok

Schmidt Éva hagyatéka az átadás-átvételi dokumentumok szerint a belojarszkiji fiáléból 2006-ban került át az Obi-ugor Alkalmazott Kutató és Feldolgozó Intézet Folklór Archívumába. Ez a gyűjtemény hangkazetta fondból, videokazetta fondból és dokumentum fondból áll – ez utóbbi főleg a hanti folklóralkotásoknak a finnugor átírási szabályok szerinti lejegyzését jelenti másolatban.

Köztudomású, hogy a hang- és videoanyagok kazettákon való őrzése nem jelent végleges megoldást, ezért az Intézet egyik első feladata az volt, hogy Schmidt Éva gazdag hagyatékát elektronikus hordozóra tegye át. Elsőnek a teljes hanganyag digitalizálása készült el, majd a videóanyagé. A szöveglejegyzések ugyancsak elektronikus formátumba kerültek.

2013-ban a folklór-archívum rendszerezése céljából a Folklórközpont beszerezte és beindította a KAMISZ 2000 komplex levéltári és múzeumi információs rendszert, amelyet a szentpétervári KAMISZ cég fejlesztett ki. A programot kifejezetten a folklór fondok rendszerezéséhez adaptálták. Ez lehetővé teszi elektronikus folklór-adatbázis létrehozását, valamint az archív fondok rendszerezését, őrzésének szabályszerűsítését.

A Schmidt Éva hagyaték feldolgozási terve

Jelenleg a Folklórközpont egész munkatársi gárdája azon a projekten dolgozik, amely Schmidt Éva emlékének állít emléket. 2022 elején Schmidt Éva gyűjtési hagyatékából három folklórkötet kiadásának az előkészítése kezdődött meg:

1. R. M. Potpot (szerk.): Szent énekek
Összesen 9 nyomdai ív
2. Sz. D. Gyagyun – Je. D. Kakszina – G. B. Novjuhova – P. T. Tarlin (szerk.): Hanti mesék
Összesen 20 nyomdai ív
3. V. D. Gatcsenko (szerk.): Nem mese műfajú kazimi hanti próza.
Összesen 4 nyomdai ív

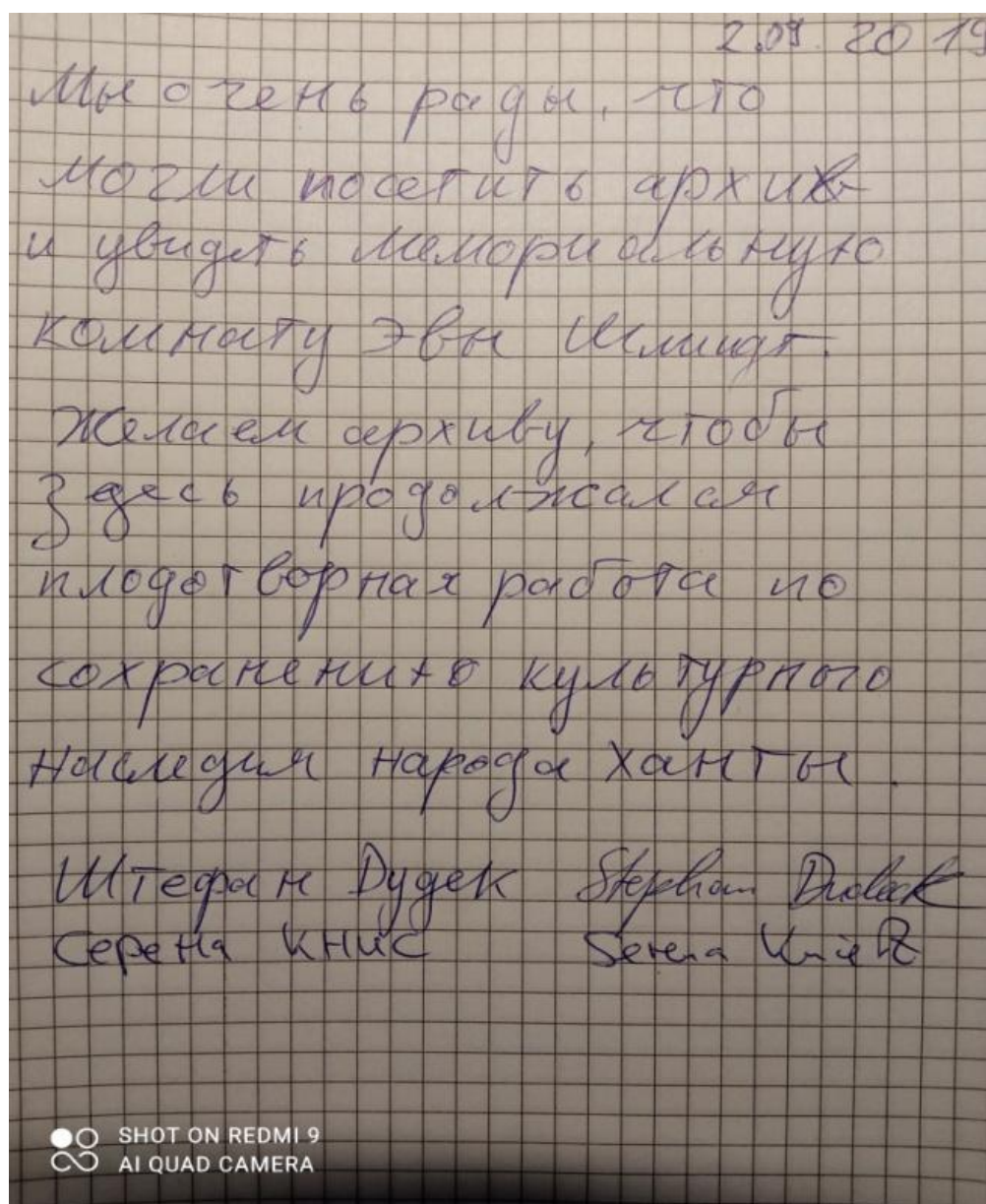
Az „Egy magányos magyar missziója” kiállítás részlete, 2022.

Az „Egy magányos magyar missziója” kiállítás részlete, 2022.

Kazim faluból származó látogatók az emlékszobában, a kiállítást bemutatja V. D. Gatsenko, 2028.

Stephan Dudeck bejegyzése az emlékszoba vendégkönyvében, 2018.

20 февраля 2016 год

Сегодня состоялось открытие
мемориальной комнаты - музея
имени Евы Милдт. Хотим
благодарить организаторов,
сохранивших все экспонаты.
Удачное расположение комнаты
позволит сохранить для истории
те ценные фрагменты, которые
рассказывают нам об уникаль-
ной учёной, так любившей
наш марс-жант.

А. И. Мернова

20.02. Много интересного
познавательного
о биографии Е. Милдт.
её научной работе.
Марс-жант.

SHOT ON REDMI 9
AI QUAD CAMERA

Az „Egy magányos magyar missziója” kiállítás egyik látogatójának bejegyzése a vendégekönyvben

A belojarszkiji filiálé munkatársai, állnak: Je. D. Kakszina és T. R. Pjatnyikova, ülnek: R. K. Szlepenkova, R. M. Potpot és hanti adatközlők